

P. DOMINIK VICENEC

CHCEŠ ROZUMĚTI MŠI SV.?

P. DOMINIK VICENEC

CHCEŠ ROZUMĚTI MŠI SVATÉ?

VELEHRAD

nakladatelství dobré knihy v Olomouci

1942

NIHIL OBSTAT

Censor ex officio

Dr. Joseph. Hlouch.

Nr. 3768

IMPRIMATUR

Olomucil, die 23. Martii 1942

Dr. Udalricus Karlík,

Vicarlus generalis.

ŠKODA PŮL HODINY?

V pravdě božským dilem je mše svatá. V ní rozděljuje Ježíš Kristus ovoce veškerých svých tělesných i duševních muk a své smrti na kalvarském kříži. Boží soud bude nám těžším nebo lehčím podle toho, jak jsme porozuměli mši svaté!

OTCOVSKÝ DŮM, ACH, TO JE RÁJ! Společným otcovským domem má nám býti farní chrám. Poukázal na to sám Pius XII. v zaníceném rozhovoru s farářem kostela, v němž byl papež pokřtěn. - Mnohým však přestal býti domem otcovským. Stal se jím domem cizím. Proč? Protože jím není místem společné mše svaté.

DO MUSEA? Čím se mnohým katolíkům stala mše svatá? Kdybychom soudili podle málo proslaveného výroku, proneseného před několika lety velkým podnikatelem: „Škoda půl hodiny na mši!“, museli bychom ovšem říci se vsí bolestí a otevřeností, že jím není ničím více, než prázdným, trochu delším obřadem s krásnými rouchy, nebo zrezavělou greší, která se hodí do musejních sbírek. - V záplavě omamných lakadel, tanečních síní s jiskřivou hudbou, filmů, divadel, „ilustrovaných“ časopisů zdá se býti mše svatá opravdu popelkou. Je nenáročná, nedělá žádnou hartusivou reklamu - Jako si jí dělá film, móda, tanec. Je popelkou mlčenlivou, tichou a pokornou. A z toho tolik katolíků usoudilo, že je jako antikvární záležitost věci odbytou. Proto také není místa pro ni v programu denního nebo svátečního života, jak o tom svědčí nalezený zápisník moderní dámy, v němž je pamatováno na vše - od manikury až po noblesní

plesovou toaletu, jenom na mši svatou ne. Nač jí věnovat čas a zájem, když povrchnímu člověku nepřináší na komando štěstí jako nesmyslný talisman!

A PŘECE - NA KOLENA! Chcete pokřesťanit sebe, rodiny, obec? Čím? Jak? Zpět, synové, dcery zbloudilé, do otcovského domu, do chrámu k rodinnému oltářnímu krbu a tam při mši svaté na kolena! Zrovna tak horoucně a v lásce, jak to učinil svobodomyšlný člověk, o němž jistý kněz uveřejnil událost, jíž byl sám svědkem: „Kterásl vážená rodina mne požádala, abych sloužil mši svatou v jejich soukromé kapli. Na domácí pobožnost pozvala také svého přítele, znamenitého vynikajícího učence, který však ještě nepřekročil kostelního prahu. Když ustrojen v posvátná roucha jsem vstoupil před oltář, viděl jsem člověka se založenýma rukama, jak stojí mezi dvěma zbožně klečícími mladíky. - Započal jsem oběť mše svaté. On, „nadčlověk“, po celičkový čas stál. Za pozdvihování náhle jako by ho zasáhl blesk - padá na kolena. Všichni kolem žasnou. On upírá zrak na oltář a oči se mu zalévají slzami. - Co se přihodilo? - Po mši svaté klečím v sakristii a konám díkůčinění. Tu vejde onen muž. „Otče, prosím vás, řekněte mně, co jste v tomto sále dělal?“ „Sloužil jsem mši svatou.“ „Mši svatou? Prosím vás, o čem to mluvíte, co je to?“ „Promiňte, jste vy věřícím?“ „Nikoliv, já nevěřím.“ „Hledíte, milý pane, mohu vám vše vysvětlit v této chvíli jen několika slovy: Člověk zhřešil, urazil Boha. Bůh však chtěl dopomoci člověku k odpuštění. Proto poslal na zem svého jedlného Syna. Ten byl od nepřátel zajat, na kříž přibit. Na kříži umřel za strašných bolestí a muk. Nabídl je svému Otci místo všech lidí.“ „Ale, prosím vás, důstoj-

ný pane, nač mně to všechno vykládáte, jak to vůbec souvisí se mší?" „Drahý můj příteli, užasnete, když vám řeknu, že mše svatá není nic jiného než obnovení Ježíšovy oběti a smrti na kříži kalvarském." - Nastala chvíle hlubokého ticha. Muž hleděl ztrnule vpřed. Pak se jeho oči upřely na mne. Tlumeně pokračuje: „Pak mi vysvětlíte, kdo byl onen muž, který nastoupil místo vás?" „Nerozumím vám, pane." „Stál jsem vzadu se založenými rukama. Však jste mne tam viděl. Stál jsem tak dost dlouho. Náhle zazněl zvonek. Všechno zmlklo. Všichni okolo poklekali. Varhany mlčely také. Díval jsem se na oltář, u něhož jste stál vy. Pojednou jste mně s očí zmizel a místo vás se tam zjevil kdosi druhý. Vysoké, štíhlé postavy, s rozpjatými, probodenými rukama. Z ran jeho kanula krev. Stékala do oné . . . kovové číše, co byla na oltáři . . ." „Do kalicha," dodávám. „Ano, do kalicha. Nikdy jsem nic dojemnějšího neviděl. Všecek jsem se třásl. Zakrátko zazněl zvonek znovu . . ." „Ohlašoval kněžské přijímání," doplnil jsem. „Zazněl zvonek a už ho nebylo. Zmizel. A na jeho místě jste se zjevil zase vy. Vysvětlíte mi to, kdo to byl." „Ježíš, milý příteli, Ježíš to byl. Ježíš, kterého nepřátelé zbičovali, trním korunovali. Ježíš zraněný a zkrvácený. Ježíš, na kříž přibitý vinou našich hříchů. Ježíš, který na kříži umřel, protože i vás má rád a protože vám chce všechno odpustit . . . !" - A konečné objetí probodenými rukama Ježíšovými pocítil obrácený v šeru zpovědnice, jež stála v sakristii opodál.

Bude i dále zvon tvého farního kostela volat nadarmo? Necháš zase Ježíše projít vesničkou, městem ve své blízkosti - bez povšimnutí? Zase bude tvé místo

v kostele prázdné? - Nedej Pán, aby ses tak připravil o místo, které má pro tebe v nebesích připravené!

Zachraň si je půlhodinkou na mši svaté! - Tedy - půl hodiny není přece škoda . . .

CO JSEM TI MĚL VÍCE UČINITI?

Mše svatá má svůj původ ve věčném úradku Božím. Po tisíce let byla postupně připravována předobrazy a proroctvými. V plnosti času byla před 1900 lety ustanovena. Z rozkazu Božeho jest a buče v ni obnovována památka smrti Ježíšovy až do soudného dne.

ZEMI MILOVANÉ. Když hudební skladatel Haydn skládal své dílo „Stvoření“, ustával často při práci a po tři leta denně klekával v němém obdivu nad velikostí a dobrotou Boží. Jakým úžasem by byl teprve naplněn, kdyby mu byl Bůh propůjčil milost porozuměti největšímu divadlu zeměkoule, jež se denně opakuje u katolických oltářů, k nimž v ranních hodinách přistupuje na 320.000 kněží po celém okrsku zemském od východu až na západ! Vždyť i samému Calderonovi vážlo pero při mlstrných verších, jimž toto divadlo opěvoval, a Rafaelův štětec nestačil vyjádřiti veškerou slávu země, jež je hodna býti podnožím oltářům, na nichž denně spočívá nejčistší dar zemi Bohem milované, nekřavé obnovování smrti Ježíšovy ve mši svaté. Právem zasluhuje mše svatá největšího obdivu a slávy, protože svým původem sahá do samého vnitřního života nejsvětější Trojice Boží. Ta ve svém úradku od věč-

nosti stanovila, že cena a konečný cíl lidské duše vyžadují, aby jí byl Ježíš denně se vším bohatstvím své lásky tak blízko.

STALO SE! Zmlkni, veškerá země! Malachiášovo proctví se plní v památné noci ve Večeřadle. Pán slaví s apoštoly poslední večeři. Je pohroužen v hluboké myšlenky: Již dlouho s apoštoly nebudu. Zítra na Kalvarii vykrvácím. Mé ruky, má smrt smíří člověka opět s mým Otcem. Budu jednou provždy jedinou obětí, ve které bude mít můj Otec dokonalé zalíbení. Budu Beránkem pro každého člověka. Každý si musí tuto mou oběť přisvojit, za sebe mému Otci podávat, chce-li s ním dojít smíření a věčné spásy. Chci a musím chtít, aby všichni měli podíl na mé smrti a Jejích účincích. Ale jak málo jich bude na Kalvarii pod mým křížem! Má Matka, Jan, Maří Magdalena, ženy . . . A co ti, kteří přijdou v millonech v nových pokoleních? I ty miluji. Až do konce je miluji. - Tu Pán vzal do rukou svých chléb a víno: „Toto jest tělo mé, které se za vás vydává.“ - „Toto jest krev má, která se za vás vylévá.“ Zde pod způsobou chleba a vína dávám totéž tělo a tutéž krev, která bude na kříži vyhlta, s tímže úmyslem, s jakým se na Kalvarii Otci obětuji.

JENOM PĚT SLOV. Pak ještě připojuje pět základních slov: „To číňte na mou památku!“, a první oběť mše svaté ve Večeřadle dokonána. Tato slova jsou přímým rozkazem: Proměňujte, jako jsem proměňoval já! - Proti žádným slovům Ježíšovým neprotestovala lidská opovážlivost, jako proti těmto. Avšak ta slova stojí a padají s věrou v božství Ježíše Krista. - Apoštolové vykonávají při mši svaté božskou moc,

přenášejí ji svěřením na blskupy a kněze. A ti slouží mši svatou po 1900 let a budou ji slouživat až do soudného dne, dokud bude žít člověk na zemi.

OLTÁŘ - GOLGOTOU

Oběť mše svaté je podstatně totožná s obětí na kříži. „Kdykoli jíte chléb tento a pijete kalich, smrt Páně zvěstujete, dokavad nepřijde.“ (1 Kor. 11, 26.) Jediný rozdíl spočívá ve způsobu, jimž se obětuje.

I TY STOJÍŠ NA KALVARII. Při oběti mše svaté je velmi mnoho viditelných obřadů a posvátných znamení. Všechna však směřují k jedinému, hluboko skrytému, neviditelnému středu. Není to nic jiného než obětní Tělo a obětní Krev Ježíše Krista, Syna Božího. Co však může být ještě většího a světějšího nad Tělo a Krev Ježíše Krista? Je to totéž Tělo Kristovo, které bylo na kříži obětováno, tatáž Krev, která byla na kříži prolita. Tentýž obětní dar, tentýž obětník, tytéž milosti jako na kříži. Nemáš tedy co závidět Panně Marii, svatému Janu, Maří Magdaleně, ženám, setníkovi, kteří stáli pod křížem. Jsi-li ty na mši svaté, stojíš také na Kalvarii.

JEN ZPŮSOB OBĚTI JE JINÝ. Svatý Tomáš Akvinský praví, že se při každé mši svaté vztyčuje na oltáři tajemně kalvarský kříž. Chce tím pouze vyjádřiti úplnou totožnost mezi oběma obětmi. Podstatného rozdílu není. Jenom je rozdílný způsob, jakým se novozákonní oběť přináší. Totiž: Na kříži se Kristus Pán obětoval způsobem krvavým; ve mši svaté zpřítomňuje, obnovuje tutéž oběť způsobem nekrvavým, což je na oltáři nazna-

čeno od sebe oddělenými způsoby chleba a vína. Na kříži byl jediným obětníkem, ve mši svaté používá pomocné přísluhy novozákonního kněžstva podle svého výslovného rozkazu, daného při první nekrvavé oběti na Zelený čtvrtek: To čiňte na mou památku!

PRAMEN A VODOVOD. Kalvarská oběť je hluboký, nepřebemý pramen všech milostí, Kristovou smrtí zaslužených. Každá mše svatá je jakoby vodovodem, který ony milosti vykupitelské smrti na kříži - a zdůrazňujeme: tytéž milosti - rozvádí do všech dob, do každé země, do každé - i do tvé - duše.

Chodil jsi až dosud slepě okolo oltáře? Pamatuj: ve mši svaté se k tobě blíží skutečný, živý Ježíš Kristus. Neboj se právě tuto pravdu vyznat a zdůrazňovat. Teprve živá, vroucí a činná víra ve mši svatou a častá účast na ní dá ti právo honositi se šlechtickou důstojností, kterou ti propůjčuje titul „katolík“. Jen takovým a jen potud jsi katolíkem, pokud takto hledíš na mši svatou.

KDO PLATÍ TVŮJ ÚČET?

Ježíš Kristus ve mši svaté tím, že Nejvyššímu místo tebe vzdává chválu a díky, usmířuje a prosí.

Mnoho lidí Bohu neděkuje, Boha nechválí. Vládne chlad, necitelnost, pýcha, představa, že Bůh je povinným velkododavatelem všech našich potřeb. Ó, kdyby nebylo mše svaté! Jak těžce by dopadala ruka Boží, vyžadující spravedlnost, na tvory. Tisíceré díky rozpjatým

rukám Ježíšovým, všem jeho ranám, jeho Srdci, že se za nás stále ve mši svaté nabízí a platí Otci náš povinný účet smíru, chvály a díku, který zůstává snad i celý život otevřený. Jak dlouho již za tebe platí?

Usmíruje. Existují i duchovní automaty. Největší jejich výroba bývá v době velikonoční povinnosti. Světci se hrůzou třáseli nad svou minulostí a budoucností a trpěli za své poklesky daleko větší kříže, než byli povinni. Zato leckterý katolík vyplní pouze 11teru přikázání Božího a církevního. Jen setrvačnost a jakési ohledy ho vedou ke zpovědnici. Tam se to jakž takž sklízí, štola se políbí. Zbývá vykonatí uložené pokání. Nic víc. Vždyť co, peklo, tresty v něm i značná část trestů časných je mu odpuštěna; na rok zase pokoj. Kdyby však Bůh osvítil takového „kajícího“ jen na vteřinu a dal mu možnost přehlédnoutí uplynulý život, jak to činí umírající, zhroutil by se nad tolika dosud neodpykanými tresty. Kolik by tu bylo třeba desítek let, plných hořké bolesti a utrpení tělesného i duševního, aby vše zapravil! Kolik také opuštěnosti v mukách očištění! Vše to by na sebe svolal, kdyby tu nebylo Ježíše ve mši svaté. V ní opět nabízí své Tělo a Krev na usmíření tebe se svým Otcem. Ježíš ve mši svaté je hromosvodem, na němž se zachycují tresty, které by patřily tobě. Zůstaň i nadále k Ježíši ve mši svaté nečitelným? Měj slitování!

Není rány, které by Ježíš nerozuměl. Klešáš-li pod tíhou utrpení, poď s ním blíž k oltáři. Vlož je při mši svaté na probodené dlaně Ježíšovy. On je pozvedne k Otci svému a zesílí tak účinnost tvých proseb.

ČEMU TĚ UČÍ MŠE SVATÁ?

PŘIPOMÍNÁ VĚČNOST. Profesor E. Krebs se jednou tázal slavného německého dějepisce H. Finkeho: „Čím to, že sis zachoval po celý život žlvou víru, a to i při studlu nejtemnějších oblastí dějln?“ Finke odpověděl: „To proto, že ve mně zůstal nezničitelný dojem, který ve mně zanechala má chudá, prostlnká matka. Žila z kostela a s kostelem. Z její postavy vycházela podmaňující síla. Kdykollv na příklad zazněl z chrámové věže zvon, oznamující „tři hodiny“, odložila náčlní, pokřlžovala se, klekla a vyzvala nás k modlitbě. Jí byla věčnost domovem, do něhož se ubírala. V každém úderu zvonu viděla pozdrav věčnosti.“

Zvony, znějící nad střechami domů a zvoucí na mši svatou, jsou hlasem, připomínajícím věčnost. Pravdu o věčnosti roznášejí zvony do ranní naší práce, do všech starostí a bolů. Pamatuj si:

Jako almužna tě neochudí, tak ani mše ti nikdy času neubere, ale přidá.

UČÍ TĚ TRPĚTI. Ve velkoměstském kostele jsem viděl mladíka. Seděl ztrnule v boční lodi. Ruce měl křečovltě sepjaté. Vlasy rozcuchané. Hleděl upřeně na kříž s Ukřižovaným, který visel na protější stěně. Přistoupil jsem blíž. Po bledé tváři jinochově stékal proud slz. Hledal útěchu, klid. Našel JeJ. Pán mu bolest neodebral, jen ho naučil trpět - svou obětí. Oč požehnaněji a účinněji působí mše svatá! Nebýti mše svaté, neměli bychom jenom v samém Římě na tři millony mučedníků. Po tomto ovoci poznáváte sílu mše svaté. Tažte se Milosrdných sester, mlstonářů, sociálních pracovníc, co je vedlo

k hrdinství? Všichni vám poukáží na mši svatou.

ŠKOLA CTNOSTI. Ve mši svaté učí Ježíš Kristus pokoře, protože se spokojuje s nepatrnými způsoby, pod nimiž je na oltáři přítomen. Učí tichosti, protože je Beránkem Božím; trpělivosti, protože mlčí ke všem potupám a neuctivostem, které na něm spáchala lidská zloba. Učí chudobě, učí čistotě, protože z něho září sama podstata čistoty. Učí lásce, protože nepřestává milovat, i když to okolo něho zeje prázdnotou.

Tak neustále řídí Spasitel ve mši svaté veřejnou školu ctnosti, a to již od dob apoštolů. Tuto školu řídí Pán ve zkaženém ovzduší velkoměst i v osamělých horských vískách, v nádherných katedrálách i v tichých klášterních kaplích a v chudých misijních kostelíčkách.

Osvoj si znalost všeho tohoto učiva častou návštěvou mše svaté. Co potom, až se otevře „kniha života“ a ty „budeš shledán na váze Boží lehkým“?

DOBŘE ROZLIŠUJ!

Ačkoliv Pán Ježíš konal svou první nekrvavou oběť obřadem velmi jednoduchým, přece obsahuje mimo dvě podstatné obětní části (proměňování, přijímání) i mnoho jiných posvátných obyčejů, které se staly základem mše svaté. Tak na příklad symbolické umývání nohou vyjadřují stupňové modlitby na začátku mše svaté. „Lámání chleba“ zůstává i v dnešní mši svaté. Řeč Ježíšova na rozloučenou s apoštoly - toť naše kázání. Zapění chvalozpěvu na konci večeře - toť naše žalmy, jež prostupují obřady mše svaté v různých obměnách.

Ostatní, čeho bylo potřeba k dobudování, doplnil Pán, když apoštolům „mluvil o království Božím“ (Sk. ap. 1, 3). - Apoštolové slavili „večeři Páně“ s počátku jednoduchými obřady jako jejich Mistr. Brzy ji však spojují s „hody lásky“. Po přeložení těchto hodů na večer, osamostatňuje se mše svatá a je přeložena na ráno. Toto přeložení vyvolalo příkaz lačnosti přede mší svatou. V 2. století popisuje obřady mše svaté sv. Justin. Jsou totožny s dnešními.

Kolik dílů má? Vedle „večeře Páně“ zúčastňovali se křesťané v modlitebnách a v chrámě jerusalemském bohoslužby, která sestávala z modliteb, čtení Písma svatého a jeho výkladu. Jakmile byly „hody lásky“ odloučeny ode mše svaté, spojili křesťané tuto poučnou část bohoslužby se mší svatou a tak vznikl obřad v celkové podobě, jak jej vidíme dnes. Z této dějinné výstavby je patrné, že má celkem dva díly. První se jmenuje „Mše katechumenů“ a druhý „Mše věřících“. Prvního dílu se zúčastňovali také katechumeni, kteří se připravovali na křest, druhého pouze věřící.

Jaký je rozdíl mezi oběma díly? Základním rysem mše katechumenů je příprava na křest a příprava na mši věřících. Tohoto účelu je dosaženo modlitbou, která má pozvedati srdce katechumenů, čtením Písma sv. s jeho výkladem (kázáním), který má posílit jejich víru. Mše katechumenů má osm částí: Stupňové modlitby, Introit, Kyrie, Gloria, Kolekty, Epištolu, Evangelium, Credo.

Těchto osm částí vyjadřuje pouť našeho srdce k Bohu. Jsou to jako orientační tabulky na vrchol hory: ve Stupňových modlitbách litujeme hříchů. V Kyrie tou-

žíme po Bohu. V Gloria Boha chválíme, v Kolektách Ho prosíme.

Lítost, touha, chvála a prosba nás přivedla ke trůnu Božímu, kde čekáme na odpověď. Jakmile doznělo naše slovo, promluví k nám Bůh - nejprve skrze své vyslance (apoštolů) v Epištole, potom skrze svého Syna v Evangelii, nakonec skrze Církev v kázání.

Naší odpovědí na Slovo Boží je vyznání víry v Credu, které je branou k druhému dílu, ke mši věřících.

Mše věřících má svůj střed v Proměňování. Tomu předchází příprava obětních darů - Obětování, po něm je obětní hostina - Přijímání.

Ve mši katechumenů dává člověk Bohu své slovo (modlí se) a přijímá za to Slovo Boží. - Ve mši věřících dává Bohu svůj chléb (v obětování) a přijímá Tělo Boží (Přijímání). Dobře tedy rozlišuj! Když se takto díváš na stavbu mše svaté, budeš se ji jinak modlívat z liturgických příruček. Poznáš, že se při ní nehodí leckterá píseň. Také ti potom nezevšední a zevšednět ani nemůže.

ZLATÝ RÁM

Církev dobře rozumí hluboké spojitosti mezi věcmi. Účelem všeho, čím zevně vyzdobila a zarámovala mši svatou je: připravit, soustředit srdce i rozum. Zlatý rám, jenž obepíná starozákonní oběť, tvořili pro novozákonní oběť apoštolové, jejich žáci a během staletí největší duchové Církve sílou Ducha svatého.

Rámem jsou především zvláštní roucha. Pohled na ně probouzí víru, osvěcuje a oživuje pravou zbož-

nost. Na rouchu nejprve upoutá barva. Liturgických barev je pět: bílá značí nebeskou slávu a radost světců, jakož i jejich nevinnost. Užívá se jí o svátcích Ježíše Krista, Panny Marie, svatých nemučedníků, v neděle a všední dni od velikonoc po Nanebevstoupení Páně - Červená barva vyvolává vzpomínku na krev a oheň. Krev prolili za Pána apoštolé a mučedníci. Oheň lásky přinesl na zem Duch svatý. Užívá se jí o svátcích mučedníků a svatodušních. - Zelená připomíná naději na nebe a slávu jeho. Užívá se jí o nedělích a všedních dnech od svátku Zjevení Páně až do Devítníku, od svátků svatodušních až do adventu. - Fialová značí pokání. Vidíte ji v adventě, v předpostí a v postě, o kvatembrech a ve svatvečery. - Černá znamená smrt. Církev ji obléká na Velký pátek, na Dušičky a při rekviem.

Když uvidíš kněze u oltáře, spoj se s jeho myšlenkami! Při pohledu na barvu roucha si připomeň, jaký duch má vésti tvé myšlenky po celou mši svatou. Budiž ti zlatým rámem, v němž spatříš velikou skutečnost, nikoli němou, nýbrž živou - přítomnost Boha mezi námi.

Vlastním Knězem obětním je ve mši svaté sám Ježíš Kristus. Kněz, kterého vidíš u oltáře, je toliko Jeho představitelem. Jeho jménem jedná a mluví. Jest však také zástupcem shromážděné obce křesťanské v chrámě.

Úkol tak vznešený a odpovědný ukládá knězi zvláštní povinnosti. Objasňují mu je symbolická roucha, jež obléká. - Humerál, obdélníková bílá rouška na ramenou kněze, připomíná roušku, kterou byla zahalena tvář Ježíšova, když ho vojáci ve vězení s posměchem bili. - Alba, dlouhé bílé plátěné roucho, značí bílý oděv, do něhož byl Spasitel oblečen před Herodem. - Cingu-

lum, bílý provaz přepásající albu, znamená provazy a bičíky, kterými byl Pán šlehán. - Manipul, kousek látky visící na levé ruce, vyjadřuje pouta, kterými byly svázaný ruce Páně. - Štola znamená službu Páně a poslušnost v Jeho službách. - Ornát - purpurový šat, jímž byl Pán oděn při trním korunování, břímě kříže a lásku k Bohu i k bližnímu. Tyto symboly připomínají knězi: jsi u oltáře představitelem Ježíše Krista!

Kněz však stojí u oltáře také jako zástupce obce věřících, tedy i zástupce tvůj! Ty a všichni v chrámě jste spoluobětujícími. Liturgická roucha mluví svou symbolickou řečí i k tobě. Humerál tě vyzývá: soustřeď se úplně na tajemnou oběť. - Alba svou sněhobílou čistotou se tě táže: jsi nyní před oltářem v milosti posvěcující? - Cingulum, odznak kajícího, utěšuje: trpíš-li mnoho, snášej vše rád jako pokání za minulost. - Štola, znak věrné služby Pánu, tě zpytuje: co jsi dosud vykonal pro Krista mezi svými druhy a spolupracovníky? Či sobecky myslíš, že ti po druhém nic není? - Manipul tě vybízí k velkodušnosti a důvěře v nezdaru při šíření království Ježíšova. - Ornát jasně hlásá shromážděné farnosti: přikázání Páně nejsou tak těžká. Jen víc lásky k Bohu je potřeba.

ZA TAJEMNOU ROUŠKOU

Jednoduchým okénkem dřevěné podhorské chalupy se derou paprsky jarního slunce. Lámou se na kříži, stojícím na stole uprostřed mezi dvěma planoucími voskovicemi. V čistých peřinách klidně odpočívá stařenka. Jak se již od rána těšila na návštěvu Pána Ježíše! Nyní

díl v jejím srdci. Vděčně Ho vítá. I měkké paprsky se tiše kladou na její tvář a na lůžko jako koberec, prostřený k uvítání vzácného Hosta. Kněz dokončuje některé modlitby a uděluje svaté pomazání a apoštolské požehnání. Polohlasitě pronáší „Pater noster“, aby pak tiše pokračoval v této modlitbě.

Avšak co to? Z úst pokojné stařenky se ozývají další latinská slova modlitby. Modlí se s knězem! Ten je poněkud zmaten. Pokračuje dále, ale těžko přemáhá zvědavou otázku, kdo ji tomu naučil? Po skončených modlitbách přistupuje k nemocné. „Stařenko, kdo vás naučil té latinské modlitbě? A víte, co jste se to se mnou modlila?“ - „I vím, důstojný pane. Otčenáš! Nedivte se, že jej umím. Mou radostí bývala vždycky mše svatá . . . Nikdy jsem ji nevynechala. A teď, když musím ležet, modlím se aspoň z knížek mešní modlitby. Jak jsem ráda chodila na zpívanou „hrubcu“ mši svatou. „Pater noster“ jsem si pamatovala z kostela a z knížek jsem se mu naučila rozumět.“

Že by liturgická řeč, již se při mši svaté užívá, byla překážkou k porozumění svaté oběti? V době, kdy je tolik výtečných příruček? Liturgický jazyk je nejen diktován světovostí Církve a její jednotou, nýbrž i svatostí liturgie a její spojitostí s dobou apoštolskou. „Ani nevíte,“ pravil podnikavý obchodník při návratu ze zámořské cesty, „čím mně byl v daleké cizině katolický kostel! Stačil hlas zvonku u sakristie, oznamující začátek mše svaté, a srdce bylo zaplaveno blahým vědomím domácího, rodinného štěstí. Když jsem viděl kněze v tomtéž ornátě a slyšel ho mluvit touže řečí, ani jsem nepocítil, že mě od domova dělí šířý oceán!“

Prudký odpor proti řeči mše sv. byl obyčejně důsledkem nesprávného názoru na podstatu svaté oběti a snad i důsledkem skutečné nevěry. Nesmí se zapomínat, že to, co se ve mši svaté děje, není nic jiného než svaté dění, svatý čin, svatý úkon, nikoli pouhé mluvení!

Když Pán Ježíš našel porozumění u prosté duše pod venkovským trámovým stropem, nemohl by je najít u tebe? Roušku latinského jazyka, obepínající svaté obětní dění jako tajemný stříbrný závoj, pomáhá ti dnes odhalovati výborný olomoucký diecéšní kancionál „Boží cesta“, kde na str. 735-771 najdeš vzácné vysvětlení skladby mše sv. a náležitě modlitby k ní. Také brněnský diecéšní kancionál „Cesta k věčné spáse“ má v různých vydáních případné modlitby ke mši sv. V obou kancionálech je dále celé množství vhodných mešních písní, tlumočících v jednotlivých slokách přiměřené myšlenky k jednotlivým částem mešní oběti. Máme také několik latiných příruček ke mši sv. Nejdokonalejším průvodcem ke mši sv. je Schallerův „Český misál“ ve dvou obměnách: jeden jen pro neděle, druhý pro všechny dny roku.

ŽE NA TÓM NEZÁLEŽÍ?

„Vidíš ho? Už jde!“ šeptal Jindřich Morgani k příteli a ukazoval mu příchozího. „To je ten slavný spisovatel Alessandro Manzoni.“

U vchodu do milánského chrámu se přežehnal Manzoni velkým křížem. Šel až k mřížce před hlavní oltář. Klekl na obě kolena. Varhany zazněly prvním úvodním akordem.

Kněz začal stupňové modlitby. Počáteční slova žalmu 42. „Přistoupím k oltáři Božímu, k Bohu, který je mou radostí od mládí mého,“ zněla Manzoni jako úder do strun loutny. Dnes přistupuje k oltáři na mši sv., aby Ji obětoval „za pokání“. Nebylo dne, aby Ji neobětoval na nějaký úmysl. Včera „ke cti a chvále Boží“, před tím „ke cti Panny Marie“, jindy „za zemřelé“. Prosil s knězem v onom žalmu, aby se ho Pán ujímal jako Davida proti Saulovi nejen proti nepřítelům spásy, nýbrž proti všem slabostem, ve smutku a bezradnosti.

A když se po druhé zvedala ruka kněze, aby při slovech „pomoc naše ve jménu Páně“ učinila kříž, požehnal se i Manzoni a vlll do těchto slov svou pevnou důvěru. Pak se kněz hluboce sklonil a blil se v prsa, dozrňuje před Bohem a svatými i věřícími svou hříšnost (Konfiteor). Tu se sklonil i Manzoni a šeptal si usebraně: „Vyznávám se Bohu všemohoucímu...“ S radostí přijal rozhrěšení ústy kněze a byl vděčný, že mu Pán nyní odpustil lehké hříchy a část trestů časných.

Stupňové modlitby se mu vždycky zdály jako velkolepá předehra k mohutnému dramatu. S pocity ulehčení hleděl pak na kněze, vystupujícího po stupních. Vždyť jeho i všechny věřící v chrámě doprovázel milostiplný pohled usmířeného Boha!

Manzoni už plně chápal, co znamená po stupňových modlitbách políbení oltáře. Že je to svatební políbení Církve s ženichem Kristem, „Pomazaným Páně“, kterého oltář, svatým olejem biskupskou rukou pomazaný, představuje. Že znamená též smíření Krista s Církví a s duší, jež vyznala své viny před stupněm oltáře. Vdě-

čil v té chvíli Církvi, s jakým hlubokým porozuměním užívá všech symbolů. V jaké slávě se jevil Manzoni mu obětní oltář, když po onom políbení se zahalil do kotoučů kadidlového kouře! Myslíval si: „Jakou úctu musíme mít před obětním stolem, v němž jsou skryty ostatky svatých mučedníků!“

Křesťane! Nepálí tě v duši stydlivý pocit, který ti vyčítá: „Tož - nezáleží na tom, zda přijdeš na mši svatou včas? Nejen že druhé vyrušuješ, ale předstupuješ před velebnost Boží nepřipraven! Bez stupňových modliteb! Neříkej, že pět minut zpoždění nic není! Co bys řekl, kdyby se kněz jenom o pět minut zpozdil a ty zemřel bez smíření? Jak ty k Bohu, tak Bůh k tobě! - Tedy včas! A při stupňových modlitbách si klekni! Vzbud dobrý úmysl, na který chceš mši svatou obětovat, a - lítost! Podej tak Pánu ruce své ochoty a povede tě třebaš i „údolím stínu smrti“ a nemusíš se báti zlého!

BŮH K TOBĚ PROMLUVÍ.

Znamená-li „Vstup - Introit“ příchod náš až na práh Boží svatyně, vyjadřuje devateré volání (3× Kyrie eleison - Pane, smiluj se nad námi, 3× Christe eleison - Kriste, smiluj se . . . , 3× Kyrie . . .) nesmělé klepání na její dveře. Tímto „Kyrie“ pozoruješ průvod římskými ulicemi, ubírající se na mši svatou za zpěvu litaní ke Všem svatým. Když průvody přestaly, vložilo se „Kyrie“ jako zbytek z litaní na počátek mše svaté ihned za Introit. Odpovědí za toužebné úpění v Kyrie se strany trojjediného Boha je to, že nás vpouští do své nebeské svatyně a zve nás blíže k svému trůnu.

Jakmile jsme uzřeli velebu Boží, tu nemůžeme než v němém úžasu zvolati „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ (Gloria.) Tímto andělským chvalozpěvem jako okénkem zříme nejen první vánoce na zeměkouli, ale cítíme se přeneseni přímo do nebe, abychom mohli patřiti na nebeskou bohoslužbu, vzdávanou anděly nejsvětější Trojici, Beránku Božímu a jeho vykupitelskému programu „Sláva a Mír“, vyznačeném na knize Beránkově.

S jakou radostí pak vítáme pozdrav kněze „Pán s vámi!“, zvoucí nás ke „společné modlitbě“, „Kolekta“ nebo „Orace“. V ní přednáší kněz jménem farní obce nejnaléhavější potřeby a k vůli její bezpečné účinnosti přilpojuje doporučující visitku k trůnu Božímu: „... skrze Ježíše Krista, Pána našeho.“

Z toho vidíš, jak je důležité, aby ses učil modlití mši svatou, ne pouze „při mši svaté“. Chceš-li podle slov pokorného Bedřicha Ozanama využití času při mši svaté dobře, mnoho roztržitostí odstraniti, musíš ji sledovati s knězem.

Při „Vstupu“ si představ příchod kněžstva k oltáři za zvuků písní. V „Kyrie“ pros o vhodné účastenství na Eucharistii jako Oběti i jako Pokrmu. Dále pros, abys byl schopen víc a více jednat katolicky, abys mohl někomu ze svého okolí zprostředkovat modlitbou, slovem, příkladem, smilování Boží. - „Gloria“ nechť ti připomene povinnost každého křesťana šířit slávu Boží, žítí v pokoji a míru s Bohem, s bližním i se sebou samým. - „Kolekta“ ať je ti příkladem jadrné modlitby, která nespočívá v mnohcmlyvnosti, v kostele druhé rušící, nýbrž v srdečné opravdovosti.

Slovy epištoly, evangelia a kázání k tobě skutečně a pravdivě mluví živý Bůh. Nezapomeň, že společnou modlitbou (Kolekta) jsi se dostal až k samému trůnu Božímu. Zde se kněz odvážil oslovit Boha. Ty jsi nyní zmlkl a takřka jsi vyzval samého Boha, aby On promluvil. Ani k Panně Marii nepromluvil Bůh v důležitém okamžiku přímo, nýbrž skrze anděla. Ani k tobě nepromluví v epištole přímo, nýbrž skrze své vyslance, apoštoly a proroky. Po takové přípravě a po takovém uschopnění promluví k tobě teprve Bůh přímo Vtěleným Slovem v evangeliu.

V mezizpěvu (Graduale) může se duše zpytovat, jak dosud plnila požadavky Boží v epištole vyjádřené. Slavnostně a vážně se oznamuje v evangeliu velebnost Slova Božího. K mezizpěvu se připojují při slavné mši svaté obřady, jež doprovázejí čtení evangella: hořící svíce, krásně zdobená kniha, kouř kadidla, uctivý postoj celé farní obce. Nechodit na kázání, které je výkladem Církve k slovům Písma, je neúcta k samému Slovu Božímu.

ZÁKRSEK.

Ježíš stál na bezvýhradném přijetí celé nauky o Eucharistii v doslovném znění, v jakém Ji podával. V této věci Je Pán I Jinde v evangeliu nesmlouvavý. On, který „nedolomil třtiny nalomené a neuhaslí knotu doutnajícího“, víru v zjevené pravdy žádá bezpodmínečně. Ba dokonce její odmítnutí stihá - zavržením!

Není krásnějšího gesta v přechodu ze mše katechumenů do vlastní mše věřících - nad gesto kněze, když

pozvedá po evangellu (a kázání) své ruce a volá: „Credo In unum Deum - Věřím v jednoho Boha“. Toto „Věřím“ je veřejným osvědčením, že farní obec vděčně a s přesvědčením přijímá zjevenou nauku za svou.

„Věřím“ se modlí s knězem! Posílí tvou víru a připraví tě k důstojné účasti na další části mše svaté. Víra je dar Boží. Dar! Byl na tvou duši naštipen ve svatém křtu. Jsi už dospělým katolickým křesťanem? Jak to tedy vypadá v tvé duši s oním „svatým štěpem“? Je z něho „zákrsek“? Pak je to tvoje vina! Ty ses oň málo staral anebo vůbec ne! Naříkáš, že tvá víra je slabá. Ale kdy-pak jsi aspoň poprosil: „Pane, rozmnož víru mou!“ Umiň si: „Ode dneška se budu modlit s knězem po každé „Věřím“, kdykoli se je on bude modlit. Přes den častěji při práci si budu opakovati jako střelnou modlitbu slova apoštolů: „Pane, rozmnož víru mou!“ Doma při ranních i večerních modlitbách budeme se všichni vroucně „Věřím“ modlit.

Tak „poroste“ svatá víra v tvé duši a budeš si jí takto stavět pevný hrad, v němž se budeš moci ukrýti před každým křížem. Takový hrad víry v tvé duši nepovalí pak nikdo.

ZE SOBOTY NA NEDELI.

Slovičko „celou mší svatou slyšeti“ je třeba častěji již dětem črtat na tabuli, aby se jim nesmazatelně vrylo v paměť až do doby, kdy bude jejich čelo zbrázděno vráskami. Je třeba vysvětlovat jeho rozsah, neboť jeho

svědomité plnění tvoří solidnost katolického života.

Ubude opožděných „dobíhačů“ nedělních a svátečních, lhostejných loudalů, přechytřelých „mudrců“, uvědomíme-li si při přechodu do druhého dílu mše svaté, zvaného „Mše věřících“, její pevně skloubenou výstavbu.

V prvním díle, zvaném „Mše katechumenů“, milý křesťane, ses blížil k Bohu modlitbou a Bůh k tobě promluvil svým Slovem. Svým „Věřím“ jsi Bohu odpověděl a tak jsi byl připuštěn k druhému dílu mše svaté, k vlastní oběti.

„Mše věřících“ je vlastně „Večeří Páně“. Má tři části. Dají se shrnouti v tato slova: dávám, obětuji, přijímám. Nejdůležitější z nich je střední. Jmenuje se „proměňování“. Je vrcholem mše svaté. Zde se zpřítomňuje oběť Kříže. Na oltáři leží totéž Tělo a Krev - jako na Kalvarii. Tuto vrcholnou část jsme shrnuli ve slovo „obětuji“. Proč? Poněvadž smíš Tělo a Krev Ježíše Krista obětovati nebeskému Otci jako obětního Beránka. - Předcházející část jsme nadepsali slovem „dávám“. Proč? Proto: Je-li Ježíš i tvou obětí, musíš k ní nějak přispěti. Jak? Tím, že přineseš dary, chléb a víno, pokrm a nápoj. Ty zastupují zde celý tvůj život, jimi si jej udržuješ. Kristus ony dary bere a proměňuje. To je smysl „obětování“. - Třetí část, shrnutá ve slovo „přijímám“, ti praví: Ježíš ti vrací zpět tvůj chléb - proměněný. Jím musíš živit svou duši k životu věčnému: „Přijímání“.

Z průběhu celé mše svaté pozoruješ toto: Zde jest dvojí dávání a dvojí přijímání. Ve „mši katechumenů“ jsi dal Bohu své lidské slovo a On ti dal své Slovo. Ve

„mši věřících“ jsi dal svůj chléb a Bůh ti dal Tělo Páně pod způsobou toho chleba.

Kdo vidí hlouběji do strašných duchovních škod, které se na tebe valí, nejsi-li na celé mši svaté: Ty anebo Církev? Církev! Musejí to býti škody nedozírné, protože by Církev pro nic jen tak lacino neřekla: „Žes nebyl zaviněně v neděli a ve svátek na celé mši svaté, máš těžký hřích, jsi ve stavu odvratu od Boha, a kdybys tak zemřel, jsi od Boha odvrácen - navždy. Býti od Boha odvrácen - je peklo. - Neškareď se proto na Církev! Naopak - děkuj jí, že je pro tebe signálem před pádem do propasti! Děkuj jí, že tě upozorňuje, že jsi tvorem a že máš povinnosti k Stvořiteli a Vykupiteli! - Co tedy? Nestarej se jenom, jak se připravit ze „soboty na neděli“ na výlet, ale starej se, aby celý dům tvůj byl již v sobotu večer připraven na neděli tak, aby nepřišel pozdě na mši svatou. Od nynějška se nesmlouvavě rozhodni: „Napřed celá mše svatá a pak všechno ostatní!“

Ó, ruce dělníka, rolníka, vinaře, jež chystáte onen pokrm a nápoj, chléb a víno! Ó, požehnané ruce kněžské, jež je při „obětování“ ve mši svaté pozvedáte, a s nimi celý náš život!

VŠECHNO POTÁHNU K SOBĚ.

V obětování při mši svaté jsme se Bohu sami nabídli.

V proměňování zpřítomní Ježíš Kristus svou obětí smrt. Stane se to v malém okamžiku. Církev jej však bohatě vyzdobila. Čím? Modlitbami a úkony kněze před proměňováním a po něm.

Rámcem, obepínajícím svaté proměnění, jsou úkony od slavného předzpěvu (preface), a Svatý, svatý... (sanctus), až do Otče náš (Pater noster).

Tato část se jmenuje kánon. Znamená: prastaré modlitby, které zůstávají již přes 1500 let beze změny; užívalo se jich již v katakombách.

V modlitbách a úkonech kánonu všechno živě připomíná začátek, průběh i konec utrpení Ježíšova. Hlavní rysy kánonu jsou tyto:

„Kristus jde na oltářní Kalvarii. Bude viset rozpjatý na kříži. Je doprovázen anděly, prozpěvujícími chvalozpěvy Svatý, svatý. Je vítán shromážděnými uředníky (farní obcí v chrámě). Při svatém proměnění vystupuje na kříž. Bude na něm viset po celý kánon. V témže proměnění umírá, obnovuje svou smrt. Slavnostnímu vstupu předzpěvem (prefací) odpovídá na konci kánonu úctyhodný úkon, tak zvané malé pozdvihování. - Kristus je tedy povýšen na kříž. Všechno táhne k sobě. Okolo kříže se řadí šest skupin. V první zřímé celou Církev, s papežem, biskupy a kněžími v čele; v druhé vedeme pod kříž živé přátele, přírouzné a v chrámě přítomné; ve třetí zřímé Pannu Marii, apoštoly a mučedníky; ve čtvrté jsou duše v očistci; v páté my sami; v šesté ostatní stvoření. Všechno táhne Kristus k sobě. Všichni chtějí mít podíl z jeho vykupitelské smrti.

Dobře si všimni, do které skupiny jsi ty pod Ježíšův kříž postaven! Do páté! Co máš dělat, aby i tebe Ježíš Kristus přitáhl blíže k sobě?

Jakmile po obětování zazní „Vpravdě hodno a spravedlivě jest...“ (Vere dignum et justum est), zbystři pozornost! Je-li mše svatá tichá, pak v onom předzpěvu

se úplně odpoutej od pozemských myšlenek. Soustřed je na přicházející veliký okamžik. Děkuj Bohu a chval ho za velikou jeho lásku. Při svatý, svatý, svatý - na znamení zvonku ministrantova - si bezpodmínečně klekni! Na obě kolena a důstojně! Sepni pěkně obě ruce! Nekřížuj se zde zbytečně ani se nemusíš bít v prsa! Stačí si kleknout. Máš-li misálek nebo „Boží cestu“, recituj obojí s knězem. - Je-li mše svatá zpívaná, dej se uchvátit jako Mozart vznešenou a velebnou melodií preface. Zpívá-li nadto ještě chrámový sbor Sanctus, poslouvej dobře. Co více může vyloudit srdce před příchodem Páně na oltář?

Opakuji se vším důrazem: Při Sanctus klekni! Kleknout že je nedůstojné? Ovšem, musí již jednou přestat zlovyk, že vychovatelé ukládají dětem za trest klečení! Úkon, který v náboženském životě znamená projev největší a nejvroucnější úcty před Bohem! Pokleknutí při Sanctus je nejmenším požadavkem. Naše zevní chování v nejsvětějších částech mše svaté je měřítkem jejího pochopení.

Ježíš! Jeho opuštěnost byla bezmezná. Miliony srdcí veškerého pokolení nepocítily ani kaplnku opuštěnosti, která sevřela Srdce Jeho.

Na to mysl, kdykoli se před i po proměňování staví celé stvoření v šesti skupinách okolo oběti kříže.

Kdo jiný zná do posledních záhybů srdce každého než On?! Proto se staví před Proměňováním pod kříž: Církev, naši přátelé a v chrámě přítomní, svatí v nebi.

Církev: papež, biskupové, kněží a věřící. Co slovo, to propast vznešenosti i hrozná tíha. Jak těžkou byla by

tiara, mitra, ornát, kladivo v ruce kováře, dláto v ruce sochaře, výchova v rodině, ve škole, v misích, společný život v rodině, v obci, v národě, kdybychom se měli spoléhat na nedokonalé modlitby nebo dokonce na drobečky modliteb svých! Stavíme se všichni, celá Církev těsně okolo obnovené kalvarské oběti a očekáváme sílu a pomoc!

VICHŘICE.

V knize „Magdeburgská svatba“ vypravuje slavná spisovatelka Gertrud von le Fort o slavnostní hostině důstojnického štábu maršála Tillyho před útokem na Magdeburg. V čele sedí generalissimus Tilly. Ještě před jeho příchodem do slavnostně osvětlené síně Svatebního domu v Hamelnu se strhla ostrá slovní půtka mezi generály Mansfeldem a Pappenheimem o to, kdo povede útok. Venku zuří vichřice. Pappenheim končí hádku prudkým gestem: mrští sklenicí o zem. V tom dostoupila vichřice nejvyšší síly; vyrazila okna, veřičela do sálu, světla na stole zaplápolala a shasla, ubrus se vzedmul, sklenice se překotily. Všichni byli jako uprostřed noci na širém poli a naslouchali v hrobové tmě žalostnému skučení vichřice i výkřikům vojska, ženoucího se za ní. - Pak jako když rázem utne, bylo ticho jako v hrobě. Lokajové vnesli do komnaty svíce: a hle, bylo viděti generalissima Tillyho, jak klečí vedle svého křesla, ruce k modlitbě sepjaty jako staří zbožní rytíři na náhrobcích. Vedle něho stáli rozpačití důstojníci - někteří se křížovali, jiní zase mínili, že chvíle k modlitbě již minula. Sluhové upravovali stoly, aby se v hostině mohlo pokračo-

vati. Ale generalissimus Tilly už nechtěl. Povstal s neohybných kolenou, popřál všem dobré noci a hledě pevným pohledem na oba generály, podotkl suše: „V šest hodin ráno je válečná rada! Mám za to, že pánové do té doby vystřízlivějí.“

Otvírám „Boží cestu“ na str. 362 a čtu slova o vichřici, jež ohrožuje každého z nás, kdo se posiluje u Stolu Páně u svaté Hostiny: „Ó naše spáso, Hostie, jež bránu nebes otvíráš, boj nepřátelský krutý je, dej síly, mocná naše stráž!“ - Kolem svatého Stolu obětního, k němuž nás Dobrota Boží zve a nutí („Nebudete-li jísti, nebudete míti v sobě života!“) zuří vichřice, již rozpoutává tři živly: tělo, svět, ďábel! - Jejich cíl? Tento: Jen snížit pojem svaté Hostiny, nastrkat k ní jen a jen staré vetché, odumírající větve stromu království Božího na zemi, odhánět muže, jinochy a ponechat je jenom jejich vlastním silám hlavně v boji o mravní čistotu! Vichřice v korunách stromu Ježíšova království! Chce odervat již dítě! Psalo se kdesi o Tragickém jubileu (Vychov. listy, č. 7, 1940, strana 208), o jubileu 25letého nedbání dekretu o raném sv. přijímání Pia X.! Vichřice tří živlů zde vyrazila všechna okna bdělosti, odvahy, obětavosti, zvedla ubrusy lidské povrchnosti a zakryla svědomí a vědomí odpovědnosti, převrhla kalichy s Nejsvětějším obsahem a odtrhla je od úst maličkých! Triumf vichřice! Stoly obětní Hostiny prázdné! Někdy na posměch!

Rozumějme vanutí Ducha svatého hlavně v přípravných modlitbách na svatou Hostinu! Jako břeňy oceánům, jako velehory vichorům, jako strážné věže proti nepříteli, tak mocněsíli „Pater noster - Otče náš“ s tklivě rozloženým závěrem: zbav nás zmatků, zla minulého,

přítomného, budoucího! Jako zlatá pouta víže nás úžeji k Ježíši „Lámání a míšení přesvatého Těla s Krví Páně“, které značí jednotu Oběti; a v jednotě vždycky je síla, tím spíše v jednotě s Pánem! Nejmocnější oporou proti vlchřícím zla, jež bez Pána nezdoláme, je sám „Agnus Dei“, „Beránek Boží“, na nějž se jedlně a cele v boji spoléháme. A což „Políbení míru“ (Pax), jež vidíš při slavných obřadech mše sv., není viditelným výsledkem, jež bude mít pro tebe sjednocení (Communio) s Ježíšem, že před Ježíšem padají všechny vzedmuté vlny? V jaké jistotě pak může kněz i ty konati poslední přípravné modlitby před svatou Hostinou!

Je podzlm. Vítr rve se stromů listí. Zamete je, kam chce. - Pozor, abys nebyl také jenom listem, který urve vlchřice zla! Což, nemůže býti také pro tebe „v šest hodin“ válečná rada, Boží soud soukromý? A k němu můžeš vyjít jenom vystřízlivělý z klamu a mámení tří nepřátel: těla, světa, ďábla, a zjevit se pouze v záři svaté Hostie!

PRSTEN BEZ DRAHOKAMU.

Poslední částí mše věřících je přijímání neboli obětní hostina. Latinské communio značí česky „sjednocení“; sjednocení s Ježíšem. Lepší jest však výraz „obětní hostina“, protože požíváme hodů z oběti.

S obětí, přinesenou Bohu, byla vždy spojena obětní hostina. Jí se obětující vnitřně spojovali s Bohem a byli účastní účinků své oběti. V Novém zákoně přináší Boží rodina, shromážděná farní obec, ve mši svaté svého

obětního Beránka, Tělo a Krev Ježíše Krista. Bůh svou rodinu ihned zve při samé oběti k hostině. V ní se přítomným obětujícím dostane účinků vykupitelské smrti Ježíšovy.

Kdož si chtějí zachovat Boží život v duši, milost posvěcující, musejí nutně požívat z obětní hostiny. „Nebudete-li jísti Těla Syna člověka a pít jeho Krve, nebudete mít v sobě života.“ (Jan 6, 54.)

Oběť mše sv. bez účasti na obětní hostině, bez sjednocení s Ježíšem (communio) jest jako prsten bez drahokamu.

Tato vznešená důslednost v názoru na mešní oběť, spojenou s obětní hostinou, přivedla konvertitu Mac Farlane-Barrowa, anglikánského duchovního, do katolické Církve, i když mu bylo se všech stran spíláno jako Jidáš Iskariotskému. Nepovažuj ani ty svaté přijímání jenom za sladoučkou pobožnost, oddělenou ode mše svaté! Nebuď mezi těmi, kteří se o porozumění oběti mše sv. nestarají a považují ji toliko za rámeček osobní pobožnosti před sv. přijímáním.

Přijetí Těla Páně přede mší svatou nebo po ní mělo by býti pouze výjimkou a ne pravidlem! Nemůžeme pro podobnou praxi uvádět jako důvod, že máme více času k díkyčinění po sv. přijímání nebo k přípravě na ně. Nejlepší přípravou jakož i díkyčinění jest - správné pochopení a spoluslavení mše sv.! Obvyklé úkony víry, naděje, lásky a lítosti jsou již obsaženy v mešních modlitbách. K díkyčinění pak můžeme volně použít čas po mši sv.

Vychovejme se k pravidelné obětní hostině (přijímání) ve spojení se svatou obětí. Vraťme se tak k pozh-

nané staré praxi Círky Boží a budou pak i houstnout řady mužů u stolu Páně.

VELKÉ PŘÁNÍ

Velikost a krása mše svaté se ukáže všude tam, kde se věnujeme aspoň trochu výchově malčkových služebníků oltáře (ministrantů). Až tak ve vaší farnosti bude každý měsíc klečel okolo oltáře dvacet, třicet i více těchto hošíků s misálkem v ruce a svými stříbrnými hlásky recitovat i zpívat mši svatou - kde je rozum i srdce, jež by odolalo a netázalo se v němém údivu: „Ježíši, tak velké hlubiny lásky jsi nám ve své nekrvavé Oběti rozevřel!“ A proto Ježíšovým přáním je: „Nechte alespoň tyto mé hošíky, aby oni byli blíže mému živému Srdci ve mši svaté...! Co tedy učiníme ve svém farním kostele vzhledem k Ježíšovu velikému přání? - Čiňme, dokud je čas! Přivedeme-li aspoň jednoho křesťana k hlubšímu pochopení Ježíšovy Oběti, zdali si tím neulehčíme svůj osobní posmrtný soud nad duší svou...?

Vytiskly Lidové závody tiskařské a nakladatelské, společnost s ručením obmezeným v Olomouci

Cena 2 K

8

Kresba na obálce A. Beran.